

1 וכן אם אשה אומרת מת הבעל, וקודם שהתירו את אשתו באה
2 אשה אחרת ואומרת לא מת הבעל, הרי זו לא תנשא, שכיון שבאה
3 שניה קודם שהתירו את האשה על פי עדות הראשונה, הרי זו
4 עדות מוכחשת ואין מתירין על פיה.

גמרא

5 שנינו במשנה, אחת אומרת מת בעלי ואחת אומרת לא מת, זו
6 שאומרת מת תנשא ואילו הצרה שאומרת לא מת לא תנשא.
7 מקשה הגמרא: משמע במשנה דפסוקא שהצרה אסורה להנשא
8 משום דאמרה לא מת, הא אישתניא – אבל אם שתקה ולא
9 הכחישה את עדות השניה, תנשא אף היא על פי עדות צרתה
10 שאומרת מת. וקשה, הא אין צרה מעידה לחברתה, כפי ששנינו
11 במשנה לעיל (דף קיז). מתרצת הגמרא: לא מת איצטריבא ליה,
12 כלומר, אכן כששתקה פשוט שאסורה משום שאין צרה מעידה
13 לחברתה, וזה לא הוצרך התנא להשמיענו, אלא אפילו כאשר
14 הכחישה ואמרה לא מת הוצרך התנא להשמיענו שאף בזה
15 אסורה להנשא. דסלקא דעתך אמינא הא מיית – שכן היה עולה
16 בדעתך לומר שבאופן זה אף הצרה יודעת שבאמת הבעל מת, והא
17 דאמרה לא מת, לקלקלה לצרה היא דקמיינונא – התכוונה
18 לקלקל בכך את צרתה כדי שתתענג, ואתמות נפשי עם פלשתיים'
19 (שפטים טו ז) קאמרה, כלומר, אף על פי שבכך היא מקלקלת
20 לעצמה שלא תוכל להנשא, מעידה כן כדי לקלקל צרתה. ושנא
21 מחמת סברה זו נתיינה להנשא. קמשמע לן – לפיכך השמיענו
22 התנא שאף באופן זה אסורה להנשא.

23 שנינו במשנה: אחת אומרת מת ב' ואחת אומרת נהרג, רבי מאיר
24 אומר, הואיל ומכחישות זו את זו הרי אלו לא ינשאו, רבי יהודה
25 ורבי שמעון אומרים, הואיל וזו וזו מודות שאין הבעל קיים, ינשאו.
26 ומבואר, שלדעת רבי מאיר עדות הצרה מועלת להכחיש עדות
27 חברתה. שואלת הגמרא: וליפלו רבי מאיר ברישא – ויחלוק רבי
28 מאיר גם על מה ששנינו ברישא של המשנה, אחת אומרת מת
29 ואחת אומרת לא מת, האומרת 'מת' תנשא והאומרת 'לא מת' לא
30 תנשא, שהרי לדעת רבי מאיר יש לאסור את שניהן, הואיל
31 ומכחישות זו את זו, וגם זו שאומרת מת לא תנשא.

32 משיבה הגמרא: אמר רבי אלעזר, אכן הדין ששנינו ברישא של
33 המשנה שזו שאומרת מת תנשא במחלוקת שניה, ושיטת רבי
34 יהודה ורבי שמעון היא, הסוברים שאינה נאמנת לגבי צרתה כלל,
35 אף רבי מאיר לשיטתו חולק גם בזה וסובר שאפילו זו שאומרת מת
36 אסורה להנשא, כיון שמכחישות זו את זו, וצרה נאמנת להכחיש
37 חברתה.

38 ורבי יוחנן אמר, אפילו תימא רבי מאיר – אפשר לומר שהרישא
39 נשנית אף לשיטת רבי מאיר, שכן בָּהּ – באופן זה שהיא אומרת
40 מת והצרה אומרת לא מת אפילו רבי מאיר מודה שהצרה אינה
41 נאמנת לאסור אותה, משום דכל אמירת 'לא מת' בעדות אשה
42 לאסור אותה להנשא. לאו הכחשה היא – אינה מועלת להכחיש
43 את הראשונה שאמרה מת, אלא זו שאמרה מת בעלי, נאמנת.

44 הגמרא מקשה על דברי רבי יוחנן: תנן – שנינו בסוף המשנה, עד
45 אחד אומר מת הבעל, ועד אחד אומר לא מת, הרי זו לא תנשא.
46 שאומרת מת ואשה אחרת אומרת לא מת, הרי זו לא תנשא.
47 ומשמע מלשון המשנה שמדובר בכל אשה ואף בצרה, הרי שגם
48 צרה שאומרת לא מת נאמנת להכחיש את חברתה שאמרה מת.
49 בשלמא – מובן הדבר לרבי אלעזר הסובר שהדין הראשון במשנתנו
50 שנוי במחלוקת, אפשר להעמיד פתחא של המשנה בריבי מאיר
51 הסובר שבאמנת הצרה להכחישה ולכן לא תנשא. אלא לרבי יוחנן
52 הסובר שרבי מאיר מודה שצרה האומרת לא מת אינה נאמנת
53 להכחישה, קשיא – קשה, שכן לשיטתו דין זה שבסיפא אינו
54 מתיישב לדעת שום תנא. מסיקה הגמרא: קשיא – אכן קשה
55 ביאורו של רבי יוחנן.

משנה

56 המשנה מוסיפה לדון בעדות מיתה של אחת מן הפסולות להעיד

59 מחמת שנאה, אם אסרתה מלאכול בתרומה: האשה שהלכה
60 היא ובעלה למדינת הים, ובאה ואמרה מת בעלי, היא עצמה
61 תנשא – מותרת להנשא, ותפול בתופתה. וצרתה אסורה להנשא
62 על פי עדותה. ואם היתה הצרה בת ישראל הנשואה לבנה,
63 תמשיך ותאכל בתרומה בחזקת שבעלה קיים, ואינה חוששת
64 לעדות צרתה שאומרת לא מת. שבשם שהצרה אינה נאמנת
65 להתירה להנשא כך אינה נאמנת לפוסלה מתרומה, דברי רבי
66 טרפון. רבי עקיבא אומר, אין זו דרך מוציאתו מידי עבירה עד
67 שתתא אסורה לינשא וגם אסורה מלאכול בתרומה, כלומר, כיון
68 שיש כאן ספק אם צרתה העידה בשקר שמת כדי לקלקלה, או
69 שבאמת מת הבעל, נמצא שלא תצא מחשש עבירה אלא אם
70 כן לא תנשא לאחר מחשש שלא מת, וגם לא תאכל תרומה
71 מחשש שמת.

72 וכן הדין בכלה המעידה על חמותה, אם אמרה מת (לי) בעלי ואחר
73 כך מת חמי, תנשא היא ותפול בתופתה, וחמותה אסורה להנשא.
74 ואם היתה חמותה בת ישראל הנשואה לבנה, תאכל בתרומה
75 בחזקת שבעלה קיים ואינה חוששת לדברי כלתה אף לחומרא,
76 דברי רבי טרפון. רבי עקיבא אומר, אין זו דרך מוציאתו מידי עבירה
77 עד שתתא אסורה לינשא, ואסורה מלאכול בתרומה.

גמרא

78 הגמרא מבארת מדוע הוצרכה המשנה לשנות את המחלוקת גם
79 לענין עדות צרה וגם לענין עדות כלתה: וצריבא – הוצרך התנא
80 להשמיע את שתי המחלוקות, דאי איתמר הך קמיינא – שאם
81 היתה נאמרת רק המחלוקת הראשונה בעדות צרתה, היינו
82 אומרים בָּהּ – דווקא באופן זה קאמר רבי טרפון שאין חוששים
83 כלל לדברי הצרה ומותרת גם לאכול בתרומה, שכן שנאת הצרה
84 לשניה גדולה מאד משום דצריבא דנופה – שיש לה צער הגוף על
85 ידה, שמחמת צרתה מונע הבעל תשמיש ממנה, ולכך ודאי
86 משקרת כדי לקלקלה שתנשא באיסור, ואין חוששים לעדותה
87 אף לאסור בתרומה. אבל כלה המעידה לחמותה, דצריבא מילי
88 דעלמא – שאין שנאתה גדולה כל כך, שאין חמותה גורמת לה
89 צער הגוף אלא צער בדברים, שאומרת לבעלה דברים רעים
90 עליה, ואין זה ודאי שחשודה לשקר, אימא מודה ליה – שמא מודה
91 רבי טרפון לרבי עקיבא שיש לחוש לדברי הכלה לענין שתהא
92 חמותה אסורה באכילת תרומה. לכך הוצרך התנא לשנות
93 מחלוקתם גם בכלה המעידה לחמותה. ואי איתמר בָּהּ – ואם
94 היתה נאמרת מחלוקתם רק לענין כלה המעידה לחמותה, היינו
95 אומרים דווקא בָּהּ קאמר רבי עקיבא שיש לחשוש שמא הכלה
96 דוברת אמת ולאסור את חמותה בתרומה על פיה, כיון שאין
97 שנאתה גדולה כל כך ואינה ודאי משקרת, אבל בתה – לענין
98 צרה, ששנאתה גדולה מחמת צער הגוף, אימא מודה ליה רבי
99 עקיבא לרבי טרפון שודאי משקרת ואין לחשוש כלל לעדותה.
100 צריבא – לכך הוצרכה המשנה להשמיענו שנחלקו בשתי
101 המקומות.

102 הגמרא מביאה פסק הלכה: אמר רב יהודה אמר שמואל, הלכה
103 בריבי טרפון שצרתה מותרת בתרומה.

104 הגמרא מביאה סיוע לכך: אמר אביי, אף אנן נמי תנינא – גם אנו
105 שנינו כן במשנה (לפני ע"ב), אשה שהלכה עם בעלה למדינת הים
106 ולא היה לה בן והרי היא בחזקת זקוקה ליבום, ובאה האשה
107 ואמרה, ניתן לי בן במדינת הים, והוסיפה ואמרה, תחילה מת בני
108 ואחר כך בעלי, ונמצא שעדיין היא זקוקה ליבום, נאמנת ומותרת
109 להתייבם. אבל אם אמרה מת בעלי ואחר כך מת בני, ונמצא
110 שלדבריה היא פטורה מיבום, אינה נאמנת ואסורה להנשא לשוק,
111 ומכל מקום חוששין לדבריה לאסורה ליבם, ולכן חולצת ולא
112 מתייבמת. ומלשון המשנה 'לדבריה' משמע מיעוט שדווקא
113 לדבריה של האשה שהעידה לעצמה הוא דחוששין להחמיר, הא
114 ו-אבל לדברי צרה המעידה לחברתה שמת בעלה, אין חוששין
115 לעדותה כלל ואפילו להחמיר. הרי שסתמה המשנה כדעת רבי
116 טרפון, וקשע מינה שהלכה כרבי טרפון.

יבמות דף קיח עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום שישי) רלז

צריך ליתן לכל אחת ואחת.
מתרצת הגמרא: לעולם משנתנו כרבי שמעון בן אלעזר הסובר
שרבי טרפון ורבי עקיבא נחלקו רק בבעל וגזל, ופאי כוונת המשנה
קידש אחת מחמש נשים, קידש בביאה, שבכך גינה אותה.
מבארת הגמרא: מאחר שהעמידו משנתנו בקידש בביאה, והיינו
שאף בזה הטעם לחייבו משום שעבר עבירה, אם כן מדוע הוצרכו
לשנות מחלוקתם גם בגזל וגם בקידש בביאה. תנא קידש – שנו
מחלוקתם באופן שקידש בביאה להודיעו כחו דרבי עקיבא, דאף
על גב דאיסורא דרפנן עבר – שאף על פי שעבר רק על איסור דרבנן
שאסרו לקדש בביאה, קנים אותו רבי עקיבא שחייב ליתן לכל
אחת ואחת כדי לצאת מידי עבירה, וכן תנא מחלוקתם באופן של
גזל להודיעו כחו דרבי טרפון, דאף על גב דאיסורא דאורייתא עבר
– שעבר על איסור תורה של 'לא תגזול' (ויקרא יט ג), מכל מקום לא
קנים רבי טרפון שישלם לכל אחד, אלא סבר שמניח גזילה ביניהם
ומסתלק.

משנה

משנתנו דנה באלו אופנים נאמנת האשה להעיד על מיתת בעלה
להתחייב או להפטר בכך מיבום: האשה שהלכה היא ובעלה
למדינת הים ובהם עמיהם, ופאת משם ואמרה מת בעלי תחילה ואחר
כך מת בני והריני מותרת להנשא לשוק ואינו זקוקה ליבום, נאמנת,
שכיון שבשיצאה למדינת הים היה לה בן והיתה בחזקת מותרת
לשוק לכשימות בעלה, אף עתה שאומרת שמת בנה, נאמנת לומר
שמת אחר מיתת בעלה והרי היא בחזקתה שמותרת לשוק. אבל
אם אמרה מת בני ואחר כך מת בעלי והריני זקוקה ליבום, אינה
נאמנת להתיר עצמה ליבום, שלא האמינו חכמים בעדות אשה
להוציא עצמה מחזקת איסור ליבום. ומכל מקום חוששין לדבריה
לאוסרה לשוק עד שתחלוץ, כיון שאומרת שהיא זקוקה ליבום,
ולכן חולצת ולא מתייבמת.
היתה בחזקת שאין לה בנים וזקוקה ליבום, ואמרה ניתן לי בן
במדינת הים, והוסיפה ואמרה, מת בני תחילה ואחר כך מת בעלי,
ועדיין זקוקה אני ליבום, נאמנת ומותרת להתייבם, כיון שאף
בתחילה היתה בחזקת שזקוקה ליבום. אבל אם אמרה מת בעלי
תחילה ואחר כך מת בני והריני פטורה מיבום, אינה נאמנת לפטור
עצמה מן היבום, שכיון שבשיצאה למדינת הים היתה בחזקת
זקוקה ליבום לכשימות בעלה, אינה נאמנת להפקיע עצמה
מחזקה זו. ומכל מקום חוששין לדבריה שאסורה ליבם, ולכן חולצת
ולא מתייבמת.
היתה בחזקת שאין לבעלה אח ויבם וזקוקה ליבום, ואמרה
ניתן לי יבם במדינת הים, כלומר, נולד לבעלי אח במדינת הים,
והוסיפה ואמרה מת בעלי תחילה ואחר כך מת יבמי, או אמרה מת
יבמי ואחר כך בעלי, בשני האופנים היא נאמנת ומותרת לה להנישא
לשוק, שכיון שבשעה שיצאה היתה בחזקת שאינה זקוקה ליבום,
נאמנת לומר שמת היבם להשאר בחזקה זו. ואף שכבר אמרה
שנולד לה יבם וחיבת ביבום, נאמנת להוסיף ולומר שמת ופטורה,
שהפה שאסר הוא הפה שהתיר.
היתה בחזקת שיש לבעלה אח ויבם וזקוקה ליבום, והלכה היא
ובעלה ויבמה למדינת הים, וכשחזרה אמרה מת בעלי ואחר כך יבמי
או אמרה מת יבמי ואחר כך בעלי, ובשני האופנים באה להתיר
עצמה לשוק בכך שאומרת שאין לה יבם, אינה נאמנת להוציא
עצמה מחזקת זקוקה ליבם, ואסורה לשוק, שאין האשה נאמנת
לומר מת יבמי כדי שתנשא לשוק, וגם לא נאמנת אשה לומר
שמתה אחותה כדי שתתקדם לביתו להנישא לו, וכן אין האיש נאמן
לומר מת אחי כדי שייבם את אשתו, וכן לא האמינוהו לומר שמתה
אשתו שלו כדי שיישא את אחותה.

גמרא

הגמרא מביאה ספק שפשוטו ממשנתנו: פאת מינה ו-שאלו רבא

משנה

אגב המשנה הקודמת, מביאה משנתנו אופנים נוספים בהם נחלק
רבי עקיבא על רבי טרפון וטען 'אין זו דרך מוציא מידי עבירה:
קידש אחת מחמש נשים, ואין יודע אי זו קידש, וכל אחת מהן אומרת
אותי קידש, אם אינו חפץ לישא את כולן, נותן גט לכל אחת ואחת,
ומניח דמי כתובה אחת ביניהן ומסתלק, דברי רבי טרפון. רבי עקיבא
אומר, אין זו דרך מוציא מידי עבירה של ספק גזל עד שיתן גט
וכתובה לכל אחת ואחת.
וכן בגזל, אם גזל אחד מחמשה אנשים ואין יודע מאיזה מהם גזל,
וכל אחד אומר אותי גזל, מניח גזילה ביניהן ומסתלק, דברי רבי
טרפון. רבי עקיבא אומר, אין זו דרך מוציא מידי עבירה של ספק
גזל עד שישלם לכל אחד ואחד.

גמרא

הגמרא מבררת באיזה תנא נשנית המשנה. מדייקת הגמרא: קידש
קתני, פלג לא קתני, כלומר, שנינו ברישא שנחלקו רבי טרפון ורבי
עקיבא באופן ש'קידש' אחת מחמש נשים, ואילו באופן ש'בעל'
קידש בביאה אחת מחמש נשים לא שנינו שנחלקו, ומשמע
שהתנא של משנתנו סובר שבעל אחת מחמש לשם קידושין,
מודה רבי טרפון שאינו נפטר מחיובו עד שישלם לכל אחת, שכיון
שעשה בה מעשה וגינה אותה בקידושי ביאה, קנסו אותו חכמים
ליתן לכל אחת מהן חוב הכתובה ולהוציא עצמו מידי עבירת גזל.
וכן בסיפא של המשנה מדייקת הגמרא להיפך: גזל קתני – המשנה
נקטה בסיפא את מחלוקתם באופן של 'גזל' אחד מחמשה, ואילו
לקח ו-קנה לא קתני – לא נקטה המשנה אופן ש'לקח' מאחד
מחמשה ואינו זוכר ממי קנה את המקח, ומשמע שדווקא בגזל
חולק רבי עקיבא על רבי טרפון וסובר שהואיל ועבר עבירה אינו
נפטר מחיובו עד שישלם לכל אחד ואחד, אבל באופן של מקח
שבו לא עבר איסור, מודה רבי עקיבא לרבי טרפון שמניח דמי
המקח ביניהן ומסתלק. שואלת הגמרא: מני מתינתין – מיהו התנא
ששנה משנתנו, לא תנא קמא ולא רבי שמעון בן אלעזר שנחלקו
בברייתא להלן בביאור מחלוקת רבי טרפון ורבי עקיבא. דתנא,
רבי שמעון בן אלעזר אומר, לא נחלקו רבי טרפון ורבי עקיבא על
מי שקידש אחת מחמש נשים ואינו יודע איזו קידש, שבאופן זה הכל
מודים שמניח כתובה ביניהן ומסתלק הואיל ולא גינה אותה
בקידושי ביאה, על מה נחלקו, על מי שבעל אחת מחמש נשים לשם
קידושין ואינו יודע איזו היא, שרבי טרפון אומר, מניח כתובה
ביניהן ומסתלק, ורבי עקיבא אומר, אינו יוצא ידי חובתו עד שישלם
לכל אחת ואחת, משום שאופן זה שעשה בה מעשה וגינה אותה
בקידושי ביאה, חמור יותר. וכן בסיפא, לא נחלקו רבי טרפון ורבי
עקיבא על שלקח מקח מאחד מחמשה בני אדם ולא שילם לו, ואין
יודע מאיזה מהן לקח, שמניח דמי מקח ביניהן ומסתלק, והיינו שאף
רבי עקיבא מודה בזה שלא קנסוהו הואיל ולא עבר עבירה. לא
נחלקו אלא באופן שגזל מאחד מחמשה, שבו אמר רבי טרפון מניח
גזילה ביניהן ומסתלק, ורבי עקיבא אומר, כיון שעבר עבירה אינו
נפטר מחיובו עד שישלם גזילה לכל אחד ואחד. והנה יש לדייק
מדקאמר רבי שמעון בן אלעזר בקידש ולקח לא פליגי – שלא נחלקו
רבי טרפון ורבי עקיבא בקידש ו'לקח' כיון שבאופנים אלו לא
עשה שום עוול, מפלג – משמע מזה דתנא קמא חלק על רבי
שמעון בן אלעזר וקבר דפליגי – שרבי טרפון ורבי עקיבא נחלקו
דווקא בקידש ו'לקח' שלא עשה שום עוול, ובוה סובר רבי טרפון
שאין חייב ליתן לכל אחד ואחד. אבל בבעל וגזל, מודה רבי
טרפון לרבי עקיבא שצריך לשלם לכל אחד. ומעתה יקשה, מני –
מיהו התנא של משנתנו, אי תנא קמא, ליתני קידש ולקח – היה
צריך לשנות את המחלוקת רק בקידש ולקח ולא בגזל, שהרי
לשיטתו מודה רבי טרפון בגזל שמשלם לכל אחד ואחד, ואי
משנתנו כרבי שמעון בן אלעזר, ליתני פלג וגזל – היה צריך לשנות
את מחלוקתם באופן של 'בעל' וגזל ולא בקידש, שהרי לשיטתו
ב'קידש' מודה רבי עקיבא שכיון שלא עשה בה מעשה גנאי אין

1 מֵרֵב נַחֲמָן, הַמְּזוּכָה גַם לְאִשְׁתּוֹ עַל יְדֵי אַחֵר שִׁיחָא שְׁלִיחַ לִקְבֹּלוֹ
2 עֲבוּרָה שֶׁתִּתְגַּרֵּשׁ מִיָּד, בְּמָקוֹם יָבֵם – בְּמָקוֹם שִׁישׁ לוֹ אִחַ וְאִין לוֹ
3 בָּנִים, וּרְצוּחַ לְפֹטְרָה מִיְבוּם שֶׁאִם יָמוּת עֵתָּה לֹא תִהְיֶה אִשְׁתּוֹ
4 זְקוּקָה לְהִתְיַבֵּם לֵאמֹר, זֶה, מִיָּהוּ הָדִין. הָאֵם בֵּינָן דְּסָנִיא לִיָּה – כִּיּוֹן
5 שְׁשׁוֹנָתָא אֶת הַיָּבֵם וְאִינָה רְצוּחַ לְהִתְיַבֵּם לוֹ, וְכֹתָהּ הוּא לָהּ –
6 גִּירוּשִׁין אֵלּוֹ הֵם זְכוּת עֲבוּרָה, וְכִיּוֹן לְאָדָם שְׁלֹא בְּפָנָיו, וְלִכְךָ אִף
7 שְׁהִיא לֹא מִיִּנְתָּה אוֹתוֹ לְשִׁלִּיחַ יִכּוֹל הוּא לְזֻכוּת עֲבוּרָה אֶת גִּטָּה
8 שֶׁתִּתְגַּרֵּשׁ מִיָּד כְּשֶׁהִגִּיעַ הַגֵּט לִידּוֹ. אִי דְלָמָּה בֵּינָן דְּוִימְנִין דְּרַחֲמָא לִיָּה
9 – שְׁמָא כִּיּוֹן שְׁפַעֲמִים אוֹהֶבֶת הִיא אֶת הַיָּבֵם וּרְצוּחַ לְהִתְיַבֵּם לוֹ,
10 נִמְצָא שֶׁהַגִּירוּשִׁין חֹב הוּא לָהּ, שֶׁבִּכְךָ לֹא תֻּכַּל לְהִתְיַבֵּם לוֹ, וְאִין
11 חֲבִין לְאָדָם שְׁלֹא בְּפָנָיו, וְלִכְךָ אִין הָאֲחֵר יִכּוֹל לִקְבֹּל עֲבוּרָה אֶת
12 גִּטָּה שְׁלֹא מִדְּעֵתָהּ, וְנִמְצָא שֶׁאִין הַגִּירוּשִׁין חֲלִים אֲלֵא בְּשַׁעֲהַ
13 שִׁיגִיעַ הַגֵּט לִידָהּ.
14 רַב נַחֲמָן מְבִיא רֵאיוֹה מִמְּשַׁנְתָּנוּ לְפִשּׁוּט סַפֵּק זֶה: אָמַר לִיָּה רַב נַחֲמָן
15 לְרַבָּא, תְּנִינָא – שְׁנֵינוּ בְּרִישָׁא שֶׁל מִשְׁנַתָּנוּ לַעֲנִין אִשָּׁה שְׁמַעֲדִידָה
16 לְחַזְזִיק עֲצֻמָּה שְׁזֻקָּה לִיְבוּם, וּבְסִיפָא לַעֲנִין אִשָּׁה שְׁמַעֲדִידָה
17 לְחֻצִיא עֲצֻמָּה מִחֻזְקָת זְקוּקָה לִיְבוּם, 'וְחֻצִּישִׁין לְדְבָרֶיהָ וְחֻלְצָת וְלֹא
18 מְתִיבָמָת', וּמִבּוֹאֵר שִׁישׁ לְהִסְתַּפֵּק בְּכָל אוֹפֵן אִם אִשָּׁה אֲכַן שׁוֹנָתָא
19 אֶת יִבְמָה אוֹ שְׁמָא אוֹהֶבֶת אוֹתוֹ. וּמַעֲתָהּ אִף בְּנִידוֹן זֶה יֵשׁ
20 לְהִסְתַּפֵּק, אִם אוֹהֶבֶת אוֹתוֹ וְחֹבֵה הוּא לָהּ שִׁיקְבֹּלוֹ עֲבוּרָה גֵּט, אוֹ
21 שׁוֹנָתָא אוֹתוֹ וְזְכוּתָהּ הוּא לָהּ קְבֻלָּתָהּ הַגֵּט, וּלְפִיכָךְ אִם מֵת הַבַּעַל
22 קֹדֶם שֶׁהִגִּיעַ הַגֵּט לִידָהּ הָאִשָּׁה, הִרִי זֶה חֻלְצָת וְאִינָה מְתִיבָמָת,
23 מִסַּפֵּק שְׁמָא חָלוּ הַגִּירוּשִׁין וְאִינָה זְקוּקָה לִיְבוּם.
24 הַגְמָרָא מְבִיאַה עוֹד סַפֵּק בַּעֲנִין זֶה: אָמַר לִיָּה רַבִּינָא לְרַבָּא, הַמְּזוּכָה
25 גַם לְאִשְׁתּוֹ עַל יְדֵי אָדָם אַחֵר בְּמָקוֹם שִׁישׁ קְטָטָה בֵּין הַבַּעַל לְאִשְׁתּוֹ,
26 מִיָּהוּ הָדִין. הָאֵם בֵּינָן דְּאִיתָ לָהּ קְטָטָה בְּהִידָהּ – כִּיּוֹן שִׁישׁ קְטָטָה
27 בֵּינֵיהֶם, וְכֹתָהּ הוּא לָהּ לְהִתְגַּרֵּשׁ מִמֶּנּוּ, וְכִיּוֹן לְאָדָם שְׁלֹא בְּפָנָיו,

28 וְלִכְךָ יִכּוֹל הָאֲחֵר לְזֻכוּת עֲבוּרָה אֶת הַגֵּט אֲפִילוֹ בְּלֹא מִיָּהוּ שְׁלִיחוֹת
29 שְׁלָה. אִי דְלָמָּה – שְׁמָא אִף עַל פִּי שִׁישׁ קְטָטָה בֵּינֵיהֶם נִיָּהָ דְּנוֹפָא
30 עֲדִיף לָהּ – הִתְגַּרְשָׁה הַטּוֹבָה שֶׁל גּוֹפָה לְהִיּוֹת עִם בַּעַל עֲדִיפָה לָהּ,
31 וְאִם כֵּן גִּירוּשִׁין אֵלּוֹ הֵם חֻבָּה לְאִשָּׁה וְלֹא זְכוּת, וְאִין הָאֲחֵר יִכּוֹל
32 לְחֹבֵה לָהּ בְּזִכִּיתָּהּ הַגֵּט שְׁלֹא מִדְּעֵתָהּ.
33 הַגְמָרָא פּוֹשְׁטָת אֶת הַסַּפֵּק: תָּא שְׁמַע, יֵשׁ לְפִשּׁוּט אֶת הַסַּפֵּק
34 מִהִסְבָּרָא דְּאָמַר רִישׁ לְקִישׁ, מִשָּׁל הוּא שֶׁהִנֵּשִׁים אוֹמְרוֹת טָב לְמִיתָב
35 מִן דּוֹ מְלִימִיתָב אֲרָמְלוֹ – טוֹב לִשְׁבֹּת בְּשָׁנֵי גּוֹפִים יָחִיד מִלִּשְׁבֹּת
36 כְּאַלְמָנָה, כְּלוּמַר עֲדִיף לִשְׁבֹּת תַּחַת בַּעַל כֹּל שֶׁהוּא מִלִּשְׁבֹּת בּוֹדְדָהּ,
37 הִרִי שְׁאֲפִילוֹ בְּמָקוֹם קְטָטָה הַגִּירוּשִׁין הֵם חֹב עֲבוּרָה.
38 הַגְמָרָא מְבִיאַה כְּמָה מִיְמֵרוֹת שֶׁל אִמּוּרָאִים בַּעֲנִין זֶה: אָבִי אָמַר,
39 דְּשׁוּמְשָׁמְנָא גְבָרָא – אִף אִם בַּעֲלָהּ גּוֹץ כְּנַמְלָה, בּוֹרְסִיָּה בִּי חֲרָתָא
40 רְמוֹ לָהּ – מִחֻזְקָת עֲצֻמָּה כְּנִשׁוּאָה וְנוֹתֶנֶת כְּסָאָה אֲצֵל הַנָּשִׁים
41 הַחֲשׁוּבוֹת, כְּאוֹמֶרֶת גַּם לִי בַּעַל כְּמוֹתָכֶן. רַב פָּפָא אָמַר, דְּנִפְצָא
42 גְבָרָא – אִף אִשָּׁה שְׁבַעֲלָה מִנֶּפֶץ צִמְרָא וְאוֹמְנָתוֹ מֵאוֹסָה, תִּיקְרִי
43 בְּסִיפִי בְּכָא וְתִיתִיב – אִינָה בּוֹשָׁה לְקִירוֹתָהּ עַל מִפְתָּן הַבַּיִת לִישֵׁב שָׁם
44 אֲצֵלוֹ בְּפָנֵי הַכֹּל. רַב אֲשִׁי אָמַר, דְּקוֹלָמָא גְבָרָא – אִף אִם בַּעֲלָהּ הוּא
45 מִמְּשַׁפְּחָה שִׁישׁ בָּהּ שְׁמִץ פְּסוּל, לֹא בְּעִיָּה מְלַפְחִי לְקִידָרָא – לֹא
46 תִּבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ אִף מֵאֲכָל קָל כְּעַדְשִׁים שֶׁאִין בּוֹ כָּל כֶּךָ חֲסֵרוֹן כִּסֵּי, וְדִי
47 לָהּ בְּמָה שֶׁהִיא נִשׁוּאָה לוֹ. מוֹסִיפָה הַגְמָרָא: תְּנָא בְּבִרְיָתָא, וְכֹלָן –
48 כֹּל אֵלּוֹ הַנָּשִׁים שְׁבַעֲלִיָּהּ שְׁפִלִים וְמוֹרָאוֹת לָהֶם חִיבָה, אִינוּ אֲלֵא
49 מִשּׁוּם שְׁמוֹנֹת תַּחְתִּיָּהּ וְכִשְׁמַתְעֲבֵרוֹת תּוֹלוֹת אֶת הוֹלֵד בְּבַעֲלִיָּהּ.
50 וּלְפִיכָךְ, נוֹחַ לָהֶן בְּאֻנָּשִׁים כֹּל שֶׁהֵן כְּדִי שִׁיכּוּלוֹ לְתוֹלוֹת בָּהֶם אֶת
51 הָעוֹבֵר.

הַדְרָן עַלֶּךְ הָאִשָּׁה שְׁלוֹם